

FREE MCQ PDF

Q1..... हा भारताचा जगातील सर्वात मोठा त्रिभुज प्रदेश आहे.

- (a) वृंदावन
- (b) सुंदरबन
- (c) राजमुंद्री
- (d) मच्छलीपट्टण

Q2. खालीलपैकी कोणती खिंड श्रीनगरला कारगिल आणि लेहशी जोडते?

- (a) दिफू खिंड
- (b) जोझिला खिंड
- (c) खुंजरब खिंड
- (d) लिखापानी खिंड

Q3. खालील राज्यांची त्यांच्या निर्मितीच्या क्रमाने मांडणी करा.

- A) झारखंड
- B) मणिपूर
- C) अरुणाचल प्रदेश
- D) हरियाणा
- (a) C, D, B, A
- (b) C, A, B, D
- (c) D, C, B, A
- (d) D, B, C, A

Q4. हिमाद्रीच्या उत्तरेस सिंधू आणि ब्रह्मपुत्रा नदीच्या खोऱ्यांच्या पलीकडे असलेल्या पर्वतरांगेचे नाव काय आहे?

- (a) मुख्य हिमालय
- (b) दुय्यम हिमालय
- (c) ट्रान्स हिमालय
- (d) शिवालिक

Q5. कैमूर टेकड्या खालीलपैकी कोणत्या पर्वतरांगेत आहेत?

- (a) विंध्य श्रेणी
- (b) सातपुडा पर्वतरांग
- (c) काराकोरम पर्वतरांग
- (d) कोली रांग

S1.Ans (b)

Sol .

- गंगा-ब्रह्मपुत्रा त्रिभुज प्रदेश हा जगातील सर्वात मोठा नदी त्रिभुज प्रदेश आहे. याला सुंदरबन त्रिभुज प्रदेश, गंगा त्रिभुज प्रदेश, ब्रह्मपुत्रा त्रिभुज प्रदेश किंवा बंगाल त्रिभुज प्रदेश असेही म्हणतात. गंगा नदी त्रिभुज प्रदेश भारत (पश्चिम बंगाल) आणि बांगलादेश या भारतीय उपखंडातील देशांमध्ये स्थित आहे.
- सुंदरवन त्रिभुज प्रदेश हा जगातील सर्वात मोठा त्रिभुज प्रदेश आहे आणि तो भारतात पश्चिम बंगाल राज्यात स्थित आहे.
- गंगा, ब्रह्मपुत्रा आणि मेघना नद्यांच्या गाळापासून बनलेला हा त्रिभुज प्रदेश 10,500 चौरस किलोमीटर क्षेत्र व्यापतो.
- सुंदरवन आपल्या जैवविविधतेसाठी प्रसिद्ध आहे आणि रॉयल बंगाल वाघासाठी हे नैसर्गिक अधिवास आहे.

इतर पर्यायांचे स्पष्टीकरण:

- (a) वृंदावन: वृंदावन हे उत्तर प्रदेश राज्यातील एक तीर्थक्षेत्र आहे आणि त्रिभुज प्रदेश नाही.
- (c) राजमुंद्री: राजमुंद्री हे आंध्र प्रदेश राज्यातील एक शहर आहे आणि त्रिभुज प्रदेश नाही.
- (d) मच्छलीपट्टण: मच्छलीपट्टण हे आंध्र प्रदेश राज्यातील एक शहर आहे आणि त्रिभुज प्रदेश नाही.

टिप:

- त्रिभुज प्रदेश म्हणजे नदीच्या मुखाजवळ तयार होणारा सपाट आणि त्रिकोणी प्रदेश.
- सुंदरवन त्रिभुज प्रदेश हा UNESCO जागतिक वारसा स्थळ आहे.

S2.Ans (b)

Sol .

- झोजिला पास, ज्याला 'द माउंटन पास ऑफ ब्लिझार्ड्स' म्हणूनही ओळखले जाते, हा काश्मीर खोऱ्याला लडाखशी जोडणारा एक मोक्याचा मार्ग आहे.
- हे श्रीनगर-कारगिल-लेह महामार्गावर (NH-1) 11,650 फूट उंचीवर आहे. मुसळधार बर्फवृष्टीमुळे हा पास वर्षातील अर्धा काळ बंद असतो.
- जोझिला खिंड ही श्रीनगरला कारगिल आणि लेहशी जोडणारी मुख्य रस्ता आहे.
- हिमालयातील लडाख पर्वतरांगेतील 3,528 मीटर उंचीवर ही खिंड आहे.
- हिवाळ्यात जोझिला खिंड बंद असते आणि वाहतुकीसाठी उपलब्ध नसते.

S3. Ans (d)

Sol .

D) हरियाणा -1 नोव्हेंबर 1966

- B) मणिपूर- 21 जानेवारी 1972
C) अरुणाचल प्रदेश- 20 फेब्रुवारी 1987
A) झारखंड-15 नोव्हेंबर 2000

S4. Ans (c)

Sol .

- हिमाद्रीच्या उत्तरेस सिंधू आणि ब्रह्मपुत्रा नदीच्या खोऱ्या ओलांडून स्थित ट्रान्स हिमालय आहे.
- ट्रान्स हिमालय हे हिमाद्रीच्या उत्तरेस असलेले पर्वतरांग आहे.
- सिंधू आणि ब्रह्मपुत्रा नदीच्या खोऱ्यांनी हे हिमाद्रीपासून वेगळे केले जाते.
- ट्रान्स हिमालय हे मुख्यत्वे लडाख आणि तिबेटमध्ये आहे.
- काराकोरम आणि लडाख रेंज या ट्रान्स हिमालयचा भाग आहेत.

इतर पर्यायांचे स्पष्टीकरण:

- (a) मुख्य हिमालय: मुख्य हिमालय हे हिमालयातील सर्वोच्च आणि सर्वात दक्षिणी पर्वतरांग आहे.
- (b) दुय्यम हिमालय: दुय्यम हिमालय हे मुख्य हिमालय आणि शिवालिक यांच्यामधील पर्वतरांग आहे.
- (d) शिवालिक: शिवालिक हे हिमालयातील सर्वात दक्षिणी आणि सर्वात कमी उंचीचे पर्वतरांग आहे.

टिप:

- ट्रान्स हिमालय हे हिमालयातील सर्वात कोरडे आणि थंड भाग आहे.
- हे पर्वतरांग अनेक हिमनद्यांचे उगमस्थान आहे.

S5. Ans (a)

Sol .

- कैमूर पर्वतरांगा हा विंध्य पर्वतरांगेचा पूर्वकडील भाग आहे, सुमारे 483 किलोमीटर (300 मैल) लांबीचा, मध्य प्रदेशातील जबलपूर जिल्ह्यातील कटंगीपासून बिहारच्या रोहतास जिल्ह्यातील सासारामपर्यंत पसरलेला आहे.

- कैमूर टेकड्या विंध्य श्रेणीचाच भाग आहेत.
- ते मध्य प्रदेश, उत्तर प्रदेश आणि बिहार राज्यांमधून पसरलेले आहेत.
- कैमूर टेकड्यांचा उंची 1000 मीटरपर्यंत आहे.
- या टेकड्यांमध्ये अनेक नद्यांचे उगमस्थान आहे.

इतर पर्यायांचे स्पष्टीकरण:

- (b) सातपुडा पर्वतरांग: सातपुडा पर्वतरांग मध्य भारत आणि दक्षिण भारतात पसरलेली आहे.
- (c) काराकोरम पर्वतरांग: काराकोरम पर्वतरांग जगातील सर्वात उंच पर्वतरांगांपैकी एक आहे आणि ते उत्तर भारत आणि पाकिस्तान-अधिकृत काश्मीरमध्ये आहे.
- (d) कोली रांग: कोली रांग ही तामिळनाडू आणि केरळ राज्यांमधील एक लहान पर्वतरांग आहे.

टिप:

- विंध्य श्रेणी ही भारतातील प्राचीनतम पर्वतरांगांपैकी एक आहे.
- या श्रेणीतील अनेक ठिकाणे धार्मिक आणि ऐतिहासिक महत्त्वाची आहेत